

SVEUČILIŠTE U MOSTARU

MEDICINSKI FAKULTET

Studij dentalne medicine

Akademска 2019./2020. godina

Plan i program kolegija KARIJESOLOGIJA –

voditelj: prof. dr. sc. Zoran Karlović, karlovic@sfzg.hr

Broj sati: 15 predavanja, 10 seminara, 5 vježbi

Ispitni termini po dogovoru.

Nastavnici i suradnici:

Datum	Tema	Nastavnik	P/S/V	Vrijeme
03.03.2020.	Rast i razvoj zuba. Kemijski sastav i histologija tvrdih zubnih tkiva. Poremećaji u razvoju tvrdih zubnih tkiva.		P (3h)	08.00 – 10.25h
	Klasifikacija zubnog karijesa (Black, ICDAS, Mount). Klinički izgled karijesne lezije		S (2h)	10.30 – 12.05h
	Klinička i radiološka dijagnostika karijesnih lezija		V (1h)	12.10- 12.55h
04.03.2020.	Fizička i kemijska oštećenja tvrdih zubnih tkiva nekarijesne etiologije. Teorije nastanka zubnog karijesa. Čimbenici zubnog karijesa.		P (3h)	08.00 – 10.25h
	Patologija zubnog karijesa. Vizualno-taktilna dijagnostika karijesa		S (2h)	10.30 – 12.05h
	Klinička i radiološka dijagnostika karijesnih lezija		V (1h)	12.10- 12.55h
05.03.2020.	Usna šupljina i slina. Oralna mikroflora, biofilm zuba i metabolizam dentobakterijskog plaka. Fizikalno-kemijski procesi u karijesnoj leziji i patohistološka slika karijesa.		P (3h)	08.00 – 10.25h
	Radiografija u dijagnostici karijesa. Epidemiologija zubnog karijesa		S (2h)	10.30 – 12.05h
	Klinička i radiološka dijagnostika karijesnih lezija		V (1h)	12.10- 12.55h

06.03.2020.	Klinička slika i podjela karijesnih lezija. Dijagnostika karijesnih lezija. Neoperativna terapija karijesa – oralna higijena i antimikrobna sredstva.		P (3h)	08.00 – 10.25h
	Procjena rizika za nastanak karijesa. Kontrola karijesa za svakog pacijenta – karijes rizične skupine		S (2h)	10.30 – 12.05h
	Klinička i radiološka dijagnostika karijesnih lezija		V (1h)	12.10- 12.55h
07.03.2020.	Fluoridi u kontroli karijesa. Prevencija karijesa regulacijom prehrane. Terapijski postupci na tvrdim zubnim tkivima zahvaćenim karijesom.		P (3h)	08.00 – 10.25h
	Kontrola karijesa u populaciji. Predviđanje karijesa		S (2h)	10.30 – 12.05h
	Klinička i radiološka dijagnostika karijesnih lezija		V (1h)	12.10- 12.55h

Ciljevi i sadržaj kolegija

Cilj kolegija Karijesologija je pružiti dublje razumijevanje u oralni ekosustav i njegovu važnost za razvoj bolesti zuba. Kolegij studentu mora osigurati znanja i vještine koje su potrebne za samostalno postavljanje dijagnoze karijesa, provođenja preventivnih i kontrolnih mjera u svrhu napredovanja bolesti uz postavljanje pravilne kliničke odluke i ravnoteže između preventivnih, ne-operativnih i operativnih zahvata. Obrazovanje će dodatno pridonijeti razumijevanju karijesnog procesa, koji je potreban za procjenu prognoze postupaka liječenja i mogućnost procjene rizika razvoja bolesti kod pojedinaca i populacije.

Kroz teoretsko učenje student stječe znanja o rastu i razvoju zuba i histologiji tvrdih zubnih tkiva, razvojnim anomalijama trajnih zubi i njihovom utjecaju na nastanak karijesa, kao i o nekarijesnim oštećenjima zuba. Raspravljati će se o etiologiji, napredovanju i dijagnozi bolesti, kao i aktivnosti/progresiji, prevenciji i restaurativnoj terapiji. Ovim se kolegijem dodatno povećava razumijevanje studenata o važnosti čimbenika kao što su stil života, opće zdravlje, te društvenim i kulturnim okolnostima važnim za oralno zdravlje.

Ishodi učenja

Studenti će moći:

- opisati faze rasta i razvoja zuba i potpornih struktura,
- opisati kemijski sastav i histološku sliku tvrdih zubnih struktura u normalnom stanju i bolesti,
- prepoznati i opisati razvojne poremećaje zuba navesti i opisati funkcije oralnog ekosustava,
- prepoznati, opisati i klasificirati fizička i kemijska oštećenja tvrdih zubnih tkiva nabrojati i opisati teorije nastanka zubnog karijesa,
- navesti i opisati čimbenike zubnog kvara,
- klasificirati karijesne lezije,
- opisati fizičko-kemijske procese tijekom razvoja karijesne lezije,
- opisati patohistološku i kliničku sliku karijesne lezije,
- navesti i opisati ulogu sline i dentobakterijskog plaka u razvoju karijesne lezije,
- navesti i opisati dijagnostičke metode prepoznavanja karijesne lezije,
- nabrojati i opisati testove za određivanje rizika nastanka karijesa i metode prevencije, oštećenja tvrdih zubnih tkiva uključujući važnost prehrane i sastava sline, općeg zdravlja, psiholoških čimbenika, lijekova i načina života u vezi s oralnim zdravljem,
- navesti i opisati principe kemijskih i mehaničkih metoda kontrole plaka i terapije karijesnih lezija,
- opisati mehanizam djelovanja fluorida u liječenju i preventivnim postupcima terapije karijesa te moguće negativne učinke terapije fluoridima, izvesti uz nadzor klinički pregled usne šupljine, procijeniti oralni status i status oralne higijene na pacijentu, opisati postupak preventivnog pečaćenja fisura.

Način ocjenjivanja

Ispit iz kolegija Karijesologija polaže se nakon odslušanog predmeta u obliku **pismenog ispita**.

Ako student pozitivno odgovori na 60 % ili više pitanja smatra se kako je položen pismeni dio.

Točno odgovoren na 60 % do 69 % pitanja od ukupnog broja - ocjena dovoljan (2), od 70 % do 80 % - ocjena dobar (3), od 81 % do 90 % - ocjena vrlo dobar (4), od 91 % do 100 % - ocjena izvrstan (5).

Obaveze studenata

Redovito pohađanje i aktivno sudjelovanje te ispunjavanje zadatka svih oblika nastave. Za seminare i vježbe studenti se unaprijed pripremaju prema popisu nastavnih cjelina.

Vježbe se održavaju u Klinici za dentalnu medicinu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Svi su obavezni na vježbe doći, **bez kašnjenja, propisno odjeveni i obuveni**, u čistoj i ispeglanoj zaštitnoj odjeći za zdravstvene radnike; u obzir dolazi dugi bijeli mantil (radna kuta) ili kraći bijeli mantil (kuta) i bijele hlače/suknja te radna obuća (klompe). Studenti su na vježbe **dužni nositi vlastite zaštitne jednokratne maske i rukavice**, zaštitne naočale ili vizir. Studenti/ce s dugom kosom istu moraju vezati, a nokti na rukama moraju biti kratki kako ne bi ometali rad.

Literatura

Osnovna literatura

1. Fejerskov O, Kidd E. Zubni karijes. Bolest i klinički postupci. Prijevod 2. izdanja. Naklada Slap, Jastrebarsko, 2011.
2. Šutalo J i sur. Patologija i terapija tvrdih zubnih tkiva. Naklada Zadro, Zagreb, 1994.

Dodatna literatura

1. Thylstrup A & Fejerskov O. Textbook of Clinical Cariology. II ed. Munksgaard, Copenhagen, 1994.
2. Fejerskov O & Kidd E. Dental Caries. The Disease and its Clinical Management. 2 ed. Blackwell Munsgaard, Copenhagen, 2009.
3. Kaley A. Essentials of Dental Caries. Foster Academics, Jersey City 2015.
4. Stručni i znanstveni članci iz Sonde, DentiST-a, Journal of Dental Research, Journal of Dentistry, Caries Research, Community Dentistry and Oral Epidemiology.